

KLIENTA STATUSA NOTEIKŠANAS POLITIKA

Šajā politikā (turpmāk – Politika) ir noteikti vispārējie principi, kurus Danske Bank A/S Latvijas filiāle (turpmāk – Banka) ņem vērā, nosakot Bankas klienta (turpmāk – Klients) statusu, kas nepieciešams, sniedzot Klientam ieguldījumu pakalpojumus vai ieguldījumu blakuspakalpojumus.

Klientam, kuram Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus vai ieguldījumu blakuspakalpojumus (turpmāk – Pakalpojumi), var būt šādi statusi:

- Tiesīgs darījumu partneris,
- Profesionāls Klients,
- Privāts Klients, kas darbojas kā profesionālis,
- Privāts Klients.

Banka pirms Pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas informē Klientu par tā statusu. Ja pirms Pakalpojuma sniegšanas Banka ar Klientu paraksta līgumu par finanšu instrumentu pakalpojumiem (turpmāk tekstā – Līgums), Klienta statuss tiek norādīts Līgumā.

Klientam ir tiesības pieprasīt Bankai tam piešķirtā statusa maiņu kopumā uz visiem sniedzamajiem pakalpojumiem vai attiecībā uz atsevišķu Pakalpojuma veidu, finanšu instrumentu (turpmāk – FI) darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI, par to Bankā iesniedzot rakstveida iesniegumu:

- Privāts Klients var iegūt Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu,
- Profesionāls Klients var iegūt Privāta Klienta statusu,
- Tiesīgais darījumu partneris var pieprasīt, lai Banka tam piešķir Profesionāla vai Privāta Klienta statusu.

Šāda Klienta ierosinātā statusa maiņa ir spēkā, ja tā fiksēta Līgumā vai starp Banku un Klientu ir noslēgta papildu vienošanās pie Līguma.

1. TIESĪGIE DARĪJUMU PARTNERI

Banka piešķir Tiesīgā darījumu partnera statusu:

- ieguldījumu brokeru sabiedrībām,
- kredītiestādēm,
- apdrošināšanas sabiedrībām,
- ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām,
- pensiju fondiem un to pārvaldes sabiedrībām,
- citām finanšu iestādēm, kas licencētas un darbību veic saskaņā ar finanšu pakalpojumus regulējošiem ES dalībvalsts normatīvajiem aktiem,
- komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir darījumu veikšana ar precēm vai atvasinātajiem preču instrumentiem uz pašu rēķina,
- komercsabiedrībām, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai citos atvasināto instrumentu tirgos vai atvasinātā instrumenta bāzes aktīva tirgos veic tādus darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgu dalībnieku rēķina, kurus garantē un atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
- valstu valdībām un citām valsts iestādēm, kuras pārvalda valsts parādu,
- centrālajai bankai,
- pārnacionālajām organizācijām.

Banka darījumos, ko tā veic ar Tiesīgo darījumu partneri, sniedzot šādus pakalpojumus:

- Klienta rīkojumu par darījumiem ar FI pieņemšana un nodošana izpildei,
- Klienta rīkojumu par darījumiem ar FI izpilde uz Klienta vai trešo personu rēķina,
- Darījumu ar FI izpilde uz Bankas rēķina,

ir tiesīga nepiemērot „Finanšu instrumentu tirgus likuma” 126., 126.¹, 126.², 128., 128.¹, 128.² un 128.³ pantos noteiktās prasības, kā arī nepiemērot tos tiesību aktu noteikumus, kuros šāda iespēja ir paredzēta. Tai skaitā, bet ne tikai Banka var sniegt iepriekš minētos pakalpojumus, nenoslēdzot par tiem ar Tiesīgo darījumu partneri atsevišķu līgumu. Banka arī var nenoteikt attiecīgā pakalpojuma piemērotību un atbilstību Klienta interesēm, neinformēt par piedāvātajām ieguldījumu stratēģijām un ar to saistītajiem riskiem, kā arī ir tiesīga apvienot šādu Klientu rīkojumus ar darījumu uz Bankas rēķina vai citu Klientu rīkojumiem bez īpašas tiesīgā darījuma partnera piekrišanas.

Tiesīgais darījumu partneris var pieprasīt, lai Banka tam piešķir Profesionāla vai Privāta Klienta statusu, kas paredz lielāku ieguldītāju tiesību aizsardzību, kopumā uz visiem sniedzamajiem Pakalpojumiem vai attiecībā uz atsevišķu Pakalpojuma veidu, FI darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI.

Tiesīgais darījumu partneris, kas vēlas, lai viņam piešķir Profesionāla vai Privāta Klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Pakalpojuma veidu, FI darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI, attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Profesionāla vai Privāta Klienta statusu. Šāda Tiesīgā darījuma partnera ierosinātā statusa maiņa ir spēkā, ja tā fiksēta Līgumā vai papildus vienošanās pie Līguma.

2. PROFESIONĀLI KLIENTI

Banka piešķir Profesionālā Klienta statusu:

- Latvijas Republikā vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencētām un uzraudzītām iestādēm:
 - a) kredītiestādēm,
 - b) ieguldījumu brokeru sabiedrībām,
 - c) citām licencētām vai regulētām finanšu iestādēm,
 - d) ieguldījumu fondiem un ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām,
 - e) apdrošinātājiem,
 - f) pensiju fondiem,
 - g) preču dīļeriem,
 - h) sabiedrībām, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto FI tirgos vai atvasināta instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto FI tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
 - i) citām komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana FI un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- Komercsabiedrībām, kas atbilst divām no minētajām trim prasībām:
 - a) pašu kapitāls – ne mazāks kā 2 miljonu eiro,
 - b) neto apgrozījums – ne mazāks kā 40 miljonu eiro,
 - c) bilances vērtība – ne mazāka kā 20 miljonu eiro;
- valstīm un pašvaldībām, valsts iestādēm, kas pārvalda valsts parādu, valstu centrālajām bankām, Pasaules Bankai, Starptautiskajam Valūtas fondam, Eiropas Centrālajai bankai un citām starptautiskām finanšu institūcijām;
- citām komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana FI un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- personām, kuras citā valstī atzītas par Profesionālu Klientu saskaņā ar procedūru, kas līdzvērtīga šajā pantā noteiktajai.

Profesionālam Klientam var piešķirt Privāta Klienta statusu, kas paredz lielāku ieguldītāju tiesību aizsardzību, kopumā uz visiem Pakalpojumiem vai uz atsevišķu Pakalpojuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI. Profesionāls Klients, kas vēlas, lai viņam piešķir Privāta Klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Pakalpojuma veidu, FI darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Privāta Klienta statusu.

Par Profesionālajam Klientam piešķirto Privāta Klienta statusu Banka un Klients vienojas Līgumā vai papildus vienošanās pie Līguma, kur atrunā vai Privāta Klienta statuss piemērots kopumā vai attiecīgi uz noteiktiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI.

Klientam ir pienākums sniegt Bankai informāciju par tā darbībā notikušām izmaiņām, kas var ietekmēt Klienta atbilstību Profesionāla Klienta statusam izvirzītajām prasībām. Banka, saņemot informāciju, kas norāda uz to, ka Klients vairs neatbilst Profesionāla Klienta statusam izvirzītajām prasībām, pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un rakstveidā informē par to Klientu. Minēto statusu Banka ir tiesīga vienpusēji atsaukt kopumā vai uz atsevišķiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI un turpmāk attiecīgi Klientam piemērot Privāta Klienta statusu.

3. PRIVĀTIE KLIENTI, KAS DARBOJAS KĀ PROFESIONĀLIE

Banka piešķir Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu, ja Privātais Klients ir izteicis lūgumu atzīt viņu par Profesionālu Klientu, iesniedzot Bankai iesniegumu. Iesniegumā jānorāda Pakalpojuma veids, FI darījumu veids, konkrēts FI darījums vai konkrēts FI, attiecībā uz kuru Klients vēlas saņemt Profesionāla Klienta statusu.

Pirms piešķirt Klientam minēto statusu, Banka izvērtē Klienta zināšanas un pieredzi, lai gūtu apliecinājumu, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai Pakalpojumu specifiku, Klients patstāvīgi spēj pieņemt lēmumu par savu ieguldījumu un apzinās attiecīgos riskus.

Lai Klients iegūtu statusu – Privāts Klients, kas darbojas kā profesionālis, Klientam ir jāaizpilda ieguldījumu piemērotības anketa un jāatbilst vismaz diviem no šādiem kritērijiem:

- a) Klients ir veicis būtiska apmēra darījumus ar FI – vismaz 10 darījumus ceturksnī iepriekšējo četru ceturksņu laikā;
- b) Klienta finanšu portfeļa vērtība, kas aptver finanšu līdzekļus un FI, pārsniedz 500 000 eiro;
- c) Klientam ir vismaz vienu gadu ilga pieredze finanšu sektorā amatā, kurā nepieciešamas zināšanas attiecībā uz darījumiem un pakalpojumiem, ko Klients plāno veikt vai saņemt kā Profesionāls Klients.

Banka rakstveidā brīdina par ieguldītāja aizsardzības tiesībām, ko Klients zaudē Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusā, un Klients paraksta apliecinājumu, ka šādu brīdinājumu ir saņēmis un apzinās šādu tiesību zaudējuma sekas. Minētais Bankas brīdinājums ir ietverts ieguldījumu piemērotības anketā, ko Klients aizpilda, ja vēlas, lai Banka tam piešķir Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu. Ieguldījumu piemērotības anketa tiek parakstīta divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie Klienta.

Par Klientam piešķirto Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu Banka un Klients vienojas Līgumā vai papildus vienošanās pie Līguma.

Klientam ir pienākums sniegt Bankai informāciju par tā darbībā notikušām izmaiņām, kas var ietekmēt Klienta atbilstību Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusam izvirzītajām prasībām. Banka, saņemot informāciju, kas norāda uz to, ka Klients vairs neatbilst Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusam izvirzītajām prasībām, pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un rakstveidā informē par to Klientu. Minēto statusu Banka ir tiesīga atsaukt kopumā vai uz atsevišķiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētiem FI darījumiem vai konkrētiem FI un turpmāk attiecīgi Klientam piemērot Privāta Klienta statusu.

4. PRIVĀTI KLIENTI

Banka piešķir Klientam Privāta Klienta statusu, ja tas netiek klasificēts kā Tiesīgs darījumu partneris vai Profesionāls Klients.

Privātais Klients var pieprasīt, lai Banka tam piešķir Profesionāla Klienta statusu kopumā uz visiem sniedzamajiem Pakalpojumiem vai uz atsevišķiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētiem FI darījumiem vai konkrētiem FI. Šādā gadījumā Banka Klientam piešķirs Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu.

Privātais Klients, kas vēlas, lai viņam piešķir Profesionāla Klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Pakalpojuma veidu, FI darījumu veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI, attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Profesionāla Klienta statusu. Detalizētāk par šo skatīt 3. nodaļā.

5. KLIENTU STATUSIEM PIEMĒROJAMĀ IEGULDĪTĀJA AIZSARDZĪBAS PAKĀPE

Privātam Klientam Banka piemēro visaugstāko ieguldītāja interešu aizsardzības pakāpi. Banka izvērtē Privāta Klienta zināšanas un pieredzi, lai gūtu apliecinājumu, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai pakalpojumu specifiku, Privāts Klients patstāvīgi spēj pieņemt lēmumu par savu ieguldījumu un apzinās attiecīgos riskus. Attiecībā uz Privāto Klientu Banka ievēro Bankas apstiprināto Rīkojumu izpildes politiku un Interešu konfliktu politiku, kā arī visas „Finanšu instrumentu tirgus likumā” un citos tiesību aktos, kas regulē Bankas un Klienta attiecības, noteiktās prasības.

Profesionālam Klientam un Tiesīgam Darījuma partnerim Banka nodrošina tādu pašu ieguldītāja interešu aizsardzības pakāpi kā Privātam Klientam ar „Finanšu instrumentu tirgus likumā” un citos tiesību aktos, kas regulē Bankas un Klienta attiecības, noteiktajiem izņēmumiem. Cita starpā Banka neizvērtē Pakalpojumu, FI darījumu vai konkrētu FI piemērotību un atbilstību Profesionālā Klienta un Tiesīgā Darījuma partnera interesēm. Banka ir tiesīga uzskatīt, ka iepriekš minētie Klienti ir uzskatāmi par tādiem, kam ir vajadzīgā pieredze un zināšanas saistībā ar Pakalpojumiem, FI darījumiem un konkrētiem FI, attiecībā uz kuriem tiem ir piešķirts attiecīgais statuss, un minētie Klienti ir spējīgi finansiāli uzņemt risku par jebkuru zaudējumu, ko Pakalpojums, FI darījums un konkrētais FI var radīt.

Privātam Klientam, kas darbojas kā profesionālis, Banka nodrošina tādu pašu ieguldītāja interešu aizsardzības pakāpi kā Profesionālam klientam.